

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 28 september 1962
 's Morgens te 10 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President De Quay en de Ministers Van Aartsen, Beerman, Cals, Luns, De Pous, Toxopeus, Veldkamp, Visser en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Klompé, Korthals en Marijnen).

Voorts zijn aanwezig de Staatssecretarissen Bot (punten 2a en 6), Calmeyer (punt 12), Van Houten (punt 2), De Jong (punt 12) en Schmelzer (punten 12 en 13).

Secretaris: J. Middelburg.

- - -

2. Buitenlands beleid

a. Nieuw-Guinea (Zie notulen MR 21 september 1962, punt 2a.)

Minister *Luns* deelt het een en ander mede over de behandeling van de resolutie inzake Nieuw-Guinea in de algemene vergadering van de VN. Spreker acht het voor de Papoea's goed, dat de resolutie niet met algemene stemmen is goedgekeurd; verschillende Afrikaanse landen van de Brazzaville-groep hebben zich onthouden. Senegal, dat aanvankelijk had voorgestemd, heeft dit later in een tegenstem laten veranderen met een duidelijke rede van zijn vertegenwoordiger.

Spreker heeft bij zijn bezoek aan Londen ook met de oud-premier van Nieuw-Zeeland Nash gesproken, die zelf steeds een anti-koloniale politiek had aangehangen, maar zeide hoezeer hij de gang van zaken in de kwestie Nieuw-Guinea betreurde. De Britse Minister van Buitenlandse Zaken Home zei hieromtrent aan spreker, dat de invloed van de Britse regering op de Amerikaanse regering in de Nieuw-Guineezaak te verwaarlozen was.

Spreker deelt voorts mede, dat hij een gesprek heeft gehad met Staatssecretaris Bot over de liaison-missie, waarbij overeenstemming is bereikt. Minister *Zijlstra* had in deze missie ook graag een vertegenwoordiger van Financiën opgenomen.

Staatssecretaris *Bot* deelt mede, dat er nog een meningsverschil is met Buitenlandse Zaken over de vraag of twee opleidingsscholen (een van de missie en een van de zending) en een ziekenhuis in Manokwari nog met geld uit het EEG-fonds gefinancierd kunnen worden. Buitenlandse Zaken neemt het standpunt in, dat het benodigde bedrag (\$ 874.000) beter in Suriname en de Antillen kan worden besteed, maar de onderhavige projecten zijn al door de EEG-commissie aanvaard en de oprichting van de scholen en het ziekenhuis zijn al toegezegd. Staatssecretaris *Van Houten* licht toe, dat Buitenlandse Zaken er bezwaar tegen heeft deze gelden te voteren wat tenslotte in handen van firma's in Indonesië zal komen. Minister *Luns* is bereid zijn bezwaar te laten vallen, als de meerderheid van de Raad anders beslist. Minister *Zijlstra* merkt op, dat men deze drie projecten dan moet zien als een zaak, die al geregeld was. De *Raad* stemt hiermede in.

Minister *Zijlstra* heeft tijdens zijn verblijf in Washington bij een maaltijd een uitvoerig gesprek gehad met President Kennedy, aanvankelijk over de budgettaire politiek in de VS en in ons land en daarna over Nieuw-Guinea. Kennedy begon met de hoop uit te spreken, dat de betrekkingen tussen Nederland en Indonesië weer beter zouden worden, waarop spreker naar de Troonrede heeft verwezen, die 's morgens was gepubliceerd, eraan toevoegende, dat deze verbetering niet alleen van Nederland afhangt en dat men er niet te veel van kon verwachten zolang Sukarno president is. Kennedy veronderstelde, dat men in Nederland nogal ontstemd was over de Amerikaanse regering. Spreker heeft dit bevestigd en gezegd, dat dit vooral betrekking heeft op het feit, dat de Amerikaanse regering heeft toegelaten, dat Nederland onder dreiging met geweld de overeenkomst van Middleburg heeft moeten aanvaarden. Kennedy wees er in zijn antwoord op, dat Amerika in een koude oorlog is verwickeld van Berlijn tot Vietnam, wat een

moeilijke zaak is met op de achtergrond het nucleaire wapen. Dan moet de Amerikaanse Regering verschil maken tussen wat essentieel en wat niet essentieel is. Hij wist, dat Nederland in Nieuw-Guinea een niet-koloniaal bewind voerde en dat het daarbij morele doeleinden nastreefde; niettemin had de Amerikaanse regering gemeend deze kwestie als niet-essentieel te moeten zien. Hij erkende, dat onder een vorige regering bepaalde toezeggingen waren gedaan, maar hij wist ook, dat Engeland en Australië over deze toezeggingen ongelukkig waren. Minister *Luns* merkt hierbij op, dat de Engelse Regering indertijd dezelfde toezeggingen als Amerika aan ons heeft gedaan. Minister *Zijlstra* zegt vervolgens dat Kennedy nog enkele losse opinies mededeelde, o.a. dat hij het voor de Amerikaanse bevolking moeilijk aanvaardbaar achtte, als Amerikaanse soldaten in het oerwoud van Nieuw-Guinea zouden moeten vechten.

Minister *Luns* heeft de afgetreden Amerikaanse Ambassadeur in Thailand op bezoek gehad, die gekant was tegen het Amerikaanse beleid inzake Nieuw-Guinea, waarbij hij de schuld aan de omzwaai van de Amerikaanse regering gaf aan de Minister van Justitie Robert Kennedy.

Staatssecretaris *Bot* verzoekt hem een algemene machtiging te geven om wetsontwerpen en ontwerpenbesluit die betrekking hebben op Nieuw-Guinea in overleg met de betrokken departementen terug te nemen. De *Raad* verleent deze machtiging.

Staatssecretaris *Bot* deelt mede, dat de aannemingsmaatschappij Intervam het gouvernement van Nieuw-Guinea in een kort geding zal laten dagvaarden. Haar bedoeling is een uitspraak te krijgen, dat zij door de overdracht van Nieuw-Guinea ontheven is van haar contractverplichtingen op Nieuw-Guinea.

- - -